

RETRO- RUMANTSCH

NOSTALGIA
ED
ACTUALITAD
EN
DISCURS

24avels
Dis
da
litteratura

dals
7
als
9
da
november
2014

2014

TURA

en
la
halla
polivalenta
Tircal
a
Domat

LITTEA

DA

7

1

1

RETRO-RUMANTSCH

NOSTALGIA
ED
ACTUALITAD
EN
DISCURS

24avels
Dis
da
litteratura

dals
7
als
9
da
november
2014

en
la
halla
polivalenta
Tircal
a
Domat

VEN- DER- DI 7 - 11 - 2014	20.00	AVERTURA	
	20.15	IL CRESTOMAT	En il mund da la crestomazia datti dispita, guerra, caos. Ed entamez sa tschenta dr. Clau. Co è el arrivà en là? Ina discussiun cun ils experts Michele Badilatti, Adolf Collenberg e la moderatura Maria Cadruvi, in film che rapporta da scuvertas curiosas sin l'alp Flix ed ina scuntrada cun Claudio Spescha, David Flepp ed ina figura mitologica portan scleriment. Vernissascha da l'emprim e-comic rumantsch cun apero ed egls buttatsch.
	22.30	BAR LITTERARA	

SON- DA 8 - 11 - 2014	09.00 - 09.45	GEA E NA	Preschentaziun da la Litteratura 33. Cun Uorschla Natalia Caprez Brühlhart ed Aita Dermont-Stupan.
	10.00 - 10.45	TAVULIN LITTERAR	Bettina Vital, Michele Badilatti e Martin Camenisch discutan davart texts rumantschs che han fatg furora u perfin stgandel, texts che n'èn insumma betg «retro». Moderaziun: Esther Krättli Il Radio Rumantsch emetta il Tavulin litterar dumengia, ils 9-11-14 a las 9.00. Repetiziun: gievgia, 13-11-14 a las 20.00.
	11.00 - 11.45	ILS BALTRAMIEUS	In raquint da Balsler Puorger, reedì tenor la versiun originala dal 1918 da la chasa editura editionmevina-puorger turich. Vernissascha e preschentaziun da Mevina Puorger.

**APERITIV
E PAUSA DA MEZDI**

12.45 - 13.45	BAUBUZI EN FRANZOS E TUDESTG	Vernissascha da l'exposiziun 40 onns collecziun CH cun preschentaziun da «Baubuzi en franzos e tudestg – La Stria da Dentervals en translaziun». Cun Jano Felice Pajarola e Walter Rosselli. Moderaziun: Chasper Pult Lieu: foyer
14.00 - 15.45	PREMI TERM BEL	Prelecziun dals texts nominads e discussiun da la giuria. Texts en concorrenza: «Che am dian las unglas dals peis?» da Göri Klainguti «A revair» dad Anna Mengiardi «Glüm cotschna» da Plinio Meyer «La dunna da Benedetg Albin» da Viola Pfeiffer «A bügl» da Laura Zangger Moderaziun: Prisca Bigliel Las prelecziuns èn da vesair e da tadlar sin www.rtr.ch.

16.00 - 16.45	E FURT E DAVENT CUL SCHIMMEL	Vernissascha dal nov cudesch d'uffants illustrà «Tredeschin/Traideschin». Edì da la Chasa Editura Rumantscha. Preschentaziun scenica dad Annina Sedláček per uffants e creschids.
---------------	---	---

17.00 - 17.45	IL PASSÀ EN IL PRESCHENT CUN LA TELEVISIUN RUMANTSCHA	Otmar Seiler e ses giasts: ils chantauturs Alexi e Marcus, la designra da textilas Marlis Candinas, la collavuratura da l'archiv federal da litteratura Annetta Ganzoni Pitsch ed il psicolog Philipp Ramming.
---------------	--	--

18.00	TSCHAINA TRADIZIUNALA À LA NOUVELLE	Tschaina communabla en il foyer – bun appetit!
-------	--	--

20.30	CONCERT LITTERAR-CLOWNESC	Tge capita, sche musica, litteratura e clowneria s'inscuntran? Musica: Rosset Meyer Geiger Prelecziun: Daniel Mezger Actur: Roberto Chiriatì
-------	--------------------------------------	---

22.30	BAR LITTERARA	
-------	----------------------	--

DU- MEN- GIA 9 - 11 - 2014	09.00 - 09.45	PURTRET D'INA GENERAZIUN EN SURSELVA	«Miu bab suttascriveva buca cu la posta purtava la renta. Quei eran raps ch'el veva buc fadigiau culla bratscha e che s'udevau buc ad el. Quels raps vess el schau sin meisa alla buobanaglia per far termagls.» In project en lavur preschentà da Cornelia Vinzens. Moderaziun: Myriam Pelican-Camenisch
	10.00 - 10.45	NUOT NES	Prelecziun dad Attilio Bivetti. Moderaziun: Annetta Ganzoni
	11.00 - 11.45	LA SERP CUN LA CRAISTA	Ditgas e legendas da l'En al Rom. Preschentaziun da la Chasa Paterna 132. Cun Annalea Stuppan.

12.00 - 12.20	SURDADA DAL PREMI TERM BEL	
---------------	---------------------------------------	--

12.30 - 13.00	FIN DALS DIS DA LITTERATURA 2014	Il Chor d'affons Surselva chanta sut la direcziun da Rilana Cadruvi.
---------------	---	--

13.00 - 14.30	RETRO-BRUNCH	Tuts èn cordialmain bainvegnids!
---------------	---------------------	----------------------------------

	FIL ROUGE	Buccadinas ord il «retro»-archiv da la Televisiun Rumantscha.
--	------------------	---

Tredeschin
Traideschin

Il papagagl ha
respus: «Ma schi
ch'eu vögl
cockinas, bain
cler!»

Ils Baltramieus

Ma invezza dad ir a chasa, sco ch'els dschaivan, gettan els a Livorno e mettettan sù con lur respargns ün pitschen caffè in Piazza del Granduca, güst sün la chantunada della Via Leopoldo I chi giaiva vers il port.
Que eira l'an 1824; in quel an morit il granduca Ferdinand III e seguit sül trun seis figl Leopold II. Els avrittan il caffè il di dell'incoronaziun. Tuots duos eiran fich activs, il lö eira bun, ed els faivan fich buns affars.

Tredeschin
Traideschin

Cur cha'l traideschavel d'eira nat,
ha dit il bap a la mamma: «Eu nu
sa propcha na che nom til dar.
Ils noms dals paraints vaina fingià
tuots dat in nossa famiglia. Co
til laina be battiar?»

Purtret d'ina
generaziun
en Surselva

Si Mustér contan ei en claustra ina canzun che Maria hagi priu il puccau dad Eva. Jeu hai detg inaga agl augsegner «Oh calei plaunsiu da cantar quella canzun! Tgei vulein nus ozildi aunc tschintschar cheu dil puccau dad Eva, dil puccau dalla dunna?»

RTR	Radiotelevisiun Svizra Rumantscha rapporta directamain da Domat. Program en detagl, dossier cun tuns e purtrets sin www.rtr.ch.	IMPRESSUM	PATRUNADI COMITÈ	Uniun per la Litteratura Rumantscha Laura Decurtins Rosset, Sara F. Hermann, Sereina Nay, Natalia Tuor Theres Jörger e Susanne Stauss
CANORTA D'UFFANTS	Sonda e dumengia durant il di. Annunzias enfin gievgia, ils 6 da november sin disdalitteratura@gmx.ch.		CREAZIUN	www.litteraturarumantscha.ch disdalitteratura@gmx.ch
PRETSCHS	Pass general: CHF 80.– Cun reducziun: CHF 60.– Sonda entir di: CHF 50.– Cun reducziun: CHF 40.– Bloc da mez di / saira: CHF 20.– Cun reducziun: CHF 15.– Tschaina: CHF 22.– (excl. bavrondas) Brunch: CHF 5.– (excl. bavrondas)			

PARTENARIS	Radiotelevisiun Svizra Rumantscha, Lia Rumantscha, La Quotidiana, Aenziun Rumantscha Domat, Meirana	RTR Radiotelevisiun Svizra Rumantscha	
SPONSURS E FAUTURS	Pro Helvetia, Promoziun da la cultura dal Chantun Grischun, Ernst Göhner Stiftung, Pro Litteris, Fondation Jan Michalski pour l'écriture et la Littérature, Vischnanca burgaisa da Domat, Cumin politic da Domat, Landis & Gyr Stiftung, Migros Kulturprozent, Georges und Jenny Bloch-Stiftung, Banca Chantunala Grischuna, Fundaziun Anton Cadonau, Stiftung Dr. Martin Othmar Winterhalter, Stiftung Dr. Valentin Malamoud, Quarta Lingua, abitare, Café Badilatti, Maron	 	